

"Προς μια νέα επανάσταση "

Από την ομάδα «Οι Φίλοι του Ντουρρούτι»

1936-2006.70 Χρονια απο τον Ισπανικο εμφυλιο. "Η ομάδα «Οι Φίλοι του Ντουρρούτι» σχηματίστηκε στις αρχές του 1937. Τα μέλη και οι υποστηρικτές της ήταν πιστοί στις αναρχικές πεποιθήσεις τους, αρνήθηκαν να υποταχθούν στη στρατιωτικοποίηση." Χάιμε Μπάλιους.

Το πολιτικό σύστημα της Ισπανίας στο οποίο οι Συνταγματικοί και οι Απολυταρχικοί εναλλάσσονταν στην εξουσία -το clasico turno - καταστράφηκε ανεπανόρθωτα από ένα πραξικόπημα, που οργανώθηκε στην πρωτεύουσα της Καταλονίας από ένα μέθυσσο, κυκλοθυμικό στρατηγό, το 1923.

Η δικτατορία του Πρίμο ντε Ριβέρα ήταν το άμεσο προϊόν μιας πολιτικής όπου κυριαρχούσαν η κακή διοίκηση, τα μονοπώλια, η γραφειοκρατία, οι ατασθαλίες, οι συμβιβασμοί και ένας κυκεώνας αισχροκέρδειας με τις ευλογίες του κρατικού μηχανισμού.

Η στρατιωτική αντίδραση του 1923 ήταν το άμεσο αποτέλεσμα μιας από τις αιτίες που προκάλεσαν την πτώχευση της Ισπανίας, απορροφώντας σχεδόν ολόκληρο τον κρατικό προϋπολογισμό.

Η αποικιακή δύναμη της Ισπανίας δημιούργησε μια στρατιά τυχοδιωκτών, κερδοσκόπων, επαγγελματιών πολιτικών και προμηθευτών φτηνής εργατικής δύναμης.

Όσο η στρατιωτική γραφειοκρατία και οι μεγιστάνες της βιομηχανίας είχαν ελεύθερο πεδίο για πλιάτσικο και λεηλασία στις υπερπόντιες κτήσεις, η Ισπανία μπορούσε να συνεχίζει τον ίδιο δρόμο, λίγο-πολύ ανεπηρέαστη. Όμως η καταστροφή της αποικιοκρατίας προκάλεσε την κατάρρευση αυτής της τάξης πραγμάτων που συντηρείτο από μια αδίστακτη και ανελέητη μειοψηφία.

Στα τέλη του 19ου αιώνα, ο στρατός έχασε την προσοδοφόρα αυτή λεία και δεν είχε πια άλλη επιλογή από το να επιστρέψει στην Ιβηρική - γαλόνια βουτηγμένα στο αίμα, άντρες ντροπιασμένοι από την ανικανότητα που επέδειξαν στο ίδιο τους το επάγγελμα: τη χρήση των όπλων.

Από αυτό το σημείο και μετά, ο Ισπανικός λαός βρέθηκε αντιμέτωπος με μια προβληματική κατάσταση γεμάτη δυσκολίες. Χιλιάδες από αυτούς τους προστατευόμενους ενός συφιλιδικού βασιλιά, επέστρεψαν για να ληστέψουν τους κατοίκους της πατρίδας τους, αφού δεν είχαν πια τη δυνατότητα να εκμεταλλεύονται τους λαούς των αποικιών, οι οποίοι αναθεμάτιζαν τους εκπροσώπους της Ισπανίας ως κλέφτες και δολοφόνους με στρατιωτικές στολές και γαλόνια.

Η κρατική οικονομία χρειαζόταν επειγόντως μια διέξοδο. Στη διάσκεψη της Αλχεθίρας αποφασίστηκε η εισβολή στο Μαρόκο. Τα ορυχεία του Ριφ, που εποφθαλμιούσε ο Κόμης δε Ρομανόνες, έγιναν μια άβυσσος που απαιτούσε το αίμα και τα χρήματα του Ισπανικού λαού. 1.000.000.000 πεσέτες κόστισε στο δημόσιο ταμείο η επιχείρηση στο Μαρόκο. Πολλές χιλιάδες ζωές θυσιάστηκαν για τα οικονομικά καρτέλ που αντιπροσώπευε ο Κόμης δε Ρομανόνες.

Οι πιο τρομακτικές στιγμές αυτής της Ισπανικής σφαγής, με στόχο τα αποθέματα σιδήρου της ελεγχόμενης από αυτόχθονες περιοχής του Μπενί-Μπου-Ιφρούρ κοντά στο όρος Αφ Λατέν, ήταν οι τραγωδίες του Μπαράνκο ντελ Λόμπο και του Ανουάλ.

Ο στρατός αποτελούσε ανέκαθεν ζυγό στον τράχηλο του εργαζόμενου λαού. Κοιτάξτε τις αλήστου μνήμης «Χούντες Αμύνης». Ο ιθύνων νους πίσω 259 απ' αυτές, ο συνταγματάρχης Μάρκεθ, προσπάθησε να εμφυσήσει σε αυτές ένα φιλελεύθερο πνεύμα, όμως οι συνωμοσίες των πατρώνων της Λα Θιέρβα υποσκέλισαν τις καλές προθέσεις του συνταγματάρχη, που κατέληξε να διωχθεί και να φυλακιστεί στο Μόντχουικ.

Ο στρατηγός Πρίμο ντε Ριβέρα ήταν η ενσάρκωση όλου αυτού του παρελθόντος που αναφέραμε. Χάρη στην ισχύ του Λόπεθ Οτσόα - και με την παθητική βοήθεια της αστικής τάξης, των τσιφλικάδων, του κλήρου και των κεφαλαιούχων - αναρριχήθηκε κραδαινώντας το σπαθί του στην κορυφή της εξουσίας.

Υπάρχουν γραπτές αποδείξεις ότι ο πρώην αρχιστράτηγος της Καταλονίας μπήκε στην πολιτική για να καταστρέψει τα ευρήματα της έρευνας Πικάσο, τα οποία ενοχοποιούσαν άμεσα τον Αλφόνσο XIII και τον αχυράνθρωπό του, στρατηγό Σιλβέστρε. Αυτή η ερμηνεία των γεγονότων είναι αναμφίβολα γερά θεμελιωμένη, όμως αυτό που προκάλεσε την στάση του στρατού ήταν η αναταραχή που επικρατούσε μέσα στους κόλπους της εργατικής τάξης. Έχοντας αγανακτήσει από τις προσβολές και τη συστηματική καταλήστευσή της, η εργατική τάξη ετοιμαζόταν να εκδιώξει από το Ισπανικό έδαφος αυτούς που ήταν υπεύθυνοι για τη δυστυχία της. Η οικονομική και βιομηχανική μπουρζουαζία έθεσε όλους τους πόρους της στη διάθεση του στρατού. Περίορισαν τις πιστώσεις, σαμποτάρισαν την οικονομία, εφάρμοσαν το λοκ-άουτ και προκάλεσαν απεργίες. Η καταλανική μπουρζουαζία χαϊρέτισε με ιδιαίτερη θέρμη αυτή την πολωνικού τύπου δικτατορία.

Η περίοδος του Πρίμο ντε Ριβέρα πρέπει να καταχωρηθεί ως μια προσπάθεια της άρχουσας τάξης να αποδυναμώσει την εργατική τάξη, οι ενέργειες της οποίας θα προσλάμβαναν έναν πιο συγκεκριμένο χαρακτήρα αργότερα. Αυτή η εξέλιξη ήταν μια εκσυγχρονισμένη, πληρέστερη, αναπαράσταση του παρελθόντος, με την ίδια ηθική διαφθορά και την αιώνια έπαρση να ταλανίζουν μια Ισπανία που παραμένει πάντα ευγενής μες στα κουρέλια της.

Ο ερωτύλος αυτός στρατηγός αντικαταστάθηκε από τον Μπερενγκέρ, ο οποίος με τη σειρά του εκτοπίστηκε από τον Αθάνια. Και σα να μην έφταναν όλα αυτά, ο Κόμης δε Ρομανόνες - ένας πράκτορας της Ιντέλλιτζενς Σέρβις - ήταν αυτός

που επέβλεψε τη μεταβίβαση της εξουσίας από τον μονάρχη στον πρώην γραμματέα του Δον Νιθέτο Αλκαλά Θαμόρα. Αυτός, μαζί με το γιο του Μάουρα και με τη βοήθεια του γιατρού του παλατιού - και επίσης ανθρώπου της Ιντέλλιτζενς Σέρβις - Μαρανόν, έβαλε τα θεμέλια μιας δημοκρατίας καταδικασμένης να τελειώσει μέσα στην πιο φοβερή δυσωδία.

Η νέα δημοκρατία δεν ήταν διόλου δημοφιλής. Αντί να ακολουθήσει μια σοσιαλιστική γραμμή, αγνόησε τα λαϊκά αιτήματα και κυριάρχησαν πάλι τα ίδια παράσιτα, όπως στις ημέρες των Βουρβώνων. Η εξουσία είναι στα χέρια των πολιτικών που ήταν πιστοί υπηρέτες της μοναρχίας. Ο Αλκαλά Θαμόρα ήταν ένας αμετανόητος μοναρχικός, ένας εκπρόσωπος του κλήρου και των τσιφλικάδων. Ο Αθάνια ανήκε παλιότερα στο κόμμα του Μελκιάδες Αλβάρεθ. Ο Μιγκέλ Μάουρα ήταν επίσης βασιλικός. Ο Αλεχάντρο Λερού, ένας άνθρωπος χωρίς τιμή.

Η απελπισμένη Ισπανία ακολούθησε το δρόμο της προδοσίας και των άχρηστων μυστικών συναντήσεων. Η κωμωδία του Απριλίου θα πληρωνόταν με ποταμούς αίματος.

Το μόνο που έφερε η δημοκρατία του Απριλίου ήταν η καταστροφή. Ο γιος του δολοφόνου του Φερέρ, ο υπεύθυνος για 108 θανάτους, ο υπουργός που έδωσε τη διαταγή για πυρ κατά βούληση, μετέτρεψε την ύπαιθρο σε ένα απέραντο νεκροταφείο.

Βλέποντας τις ελπίδες τους να συντρίβονται βίαια, οι μάζες των εργαζομένων στράφηκαν οργισμένες ενάντια στο φιάσκο του Απριλίου. Ο Μιγκέλ Μάουρα κινητοποίησε τις ένοπλες δυνάμεις της ολοκαίνουριας δημοκρατίας του για να συντρίψει τους εργάτες. Πασάχες Αρνέδο, Καστιλμπλάνκο, Σεβίλλη, Καταλωνία, όλα περιγράφουν την πραγματική φύση της δημοκρατίας που εξορίζει το μονάρχη, αφήνοντας ωστόσο τα πλούτη του ανέπαφα και μεταφέροντας τον με πλοίο της γραμμής. Η οικογένεια του Αλφόνσου του XIII αντάλλαξε θερμές χειραψίες με το στρατηγό Σανχούρχο. Τον Αύγουστο του 1931 και ξανά τον Ιούλιο του 1936. Ο στρατηγός εξαπέλυσε επίθεση ενάντια σε ένα λαό που προδόθηκε από τους πολιτικούς οι οποίοι έδωσαν στον πρώτο το ελευθέρας. Ήταν ένας δολοφόνος με βασιλικό παρελθόν. Σύμφωνα με αναφορές ο Κόμης δε Ρομανόνες είπε στον μονάρχη, στο σταθμό του El Escorial «Hasta muy pronto» (Στο επανιδείν, πολύ σύντομα).

Η δημοκρατία αναλώθηκε σε ατελείωτες ανταλλαγές απόψεων. Η συντακτική συνέλευση δεν έδωσε λύση σε κανένα πρόβλημα.

Το ζήτημα του στρατού, που μόνο με εκτελεστικά αποσπάσματα μπορούσε να λυθεί, μετατράπηκε σε φάρσα. Ο Αθάνια επέτρεψε στους στρατιωτικούς να απέλθουν με τόσο εξαιρετικούς όρους ώστε αυτό οδήγησε στην αλματώδη αύξηση του μη παραγωγικού πληθυσμού, ενώ οι στρατώνες παραδόθηκαν στους μοναρχικούς αξιωματούχους.

Παρόμοια, το θρησκευτικό ζήτημα παραγκωνίστηκε. Η περιουσία της Εκκλησίας θα έπρεπε να απαλλοτριωθεί χωρίς αποζημίωση, για να μην αναφέρουμε και τη διακοπή κάθε επιχορήγησης στη θρησκεία και τους κληρικούς από τον δημόσιο προϋπολογισμό. Αυτό δεν έγινε. Αντίθετα, τα θρησκευτικά τάγματα νομιμοποιήθηκαν και δόθηκαν πλήρη πολιτικά δικαιώματα στις ορδές αυτών που αναζήτησαν άσυλο στα 300 θρησκευτικά τάγματα και στα 6000 αντρικά και γυναικεία μοναστήρια. Καμιά προσπάθεια δεν έγινε για να ξεριζωθεί αυτό το καρκίνωμα που για τόσους αιώνες κατέτρωγε την Ισπανική ψυχή. Η κυβέρνηση του Μεντιθάμπαλ κατόρθωσε περισσότερα από αυτή τη δημοκρατία, μολονότι η τελευταία είχε το «πλεονέκτημα εκατό περισσότερων χρόνων εμπειρίας. Απέτυχαν ακόμα και να κατασχέσουν τις αξίας 5.000.000.000 πεσετών ιησουίτικες επενδύσεις στην εθνική οικονομία. Ούτε και στο οικονομικό πρόβλημα δόθηκε λύση. Τα χρέη και οι οικονομικές υποχρεώσεις της μοναρχίας αναγνωρίστηκαν. Το έλλειμμα εκτοξεύθηκε στα ύψη. Οι μη παραγωγικές τάξεις διευρύνθηκαν και η γραφειοκρατία γνώρισε μια τρομερή μεγέθυνση. Το δημόσιο χρέος,

που ανερχόταν σε 3.000.000.000 πεσέτες το 1814, αυξήθηκε τρομακτικά με την απώλεια των αποικιών και την καταστροφή στο Μαρόκο - με μια μικρή μόνο υποχώρηση την εποχή του Βιγιαβέρντε - για να φτάσει το αστρονομικό ποσό των 22.000.000.000 πεσετών την εποχή της δημοκρατίας του Απριλίου.

Η 14η Απριλίου προσάτεψε τον εισοδηματία και καταπίεζε τον καταναλωτή. Ο φόρος στο ενοίκιο ήταν ανελέητος. Αν και στην εξουσία βρίσκονταν οι σοσιαλιστές, η πολιτική που εφαρμόστηκε ήταν ξεκάθαρα αστική. Τα μονοπώλια παρέμειναν κυρίαρχα με τον λαθρέμπορο Μαρτς να ξεγλιστράει από τη φυλακή όπως και όποτε ήθελε.

Ούτε το θεσμικό πρόβλημα βρήκε ικανοποιητική λύση. Μπορεί σε ένα άρθρο του Συντάγματος να γίνεται λόγος για ομόσπονδη ή ομοσπονδιακή δημοκρατία, όμως εξακολουθεί να επικρατεί ο συγκεντρωτισμός.

Το αγροτικό πρόβλημα κατέληξε σε φιάσκο. Το Ινστιτούτο για την Αγροτική Μεταρρύθμιση ήταν μια εστία νεποτισμού. Κάθε χρόνο θα αποκαθιστούσαν 5000 χωρικοί. Κάπου 5.000.000 ήταν αυτοί που χρειάζονταν γη. Με αυτή τη γελοιωδώς οπτιμιστική μεταρρυθμιστική πολιτική, το τέλος θα ήταν ορατό μετά από χίλια χρόνια!

Ως προς το εργατικό ζήτημα, ήταν εξοπλισμένοι με μια τρομερή όσο και δυσνόητη φλυαρία. Ο υποτιθέμενος εργατικός έλεγχος αποτελούσε μια μεταβίβαση εξουσίας στο βαθμό που επέτρεπαν η ευνοιοκρατία και το ρουσφέτι.

Το αποικιακό καθεστώς της Ισπανίας ήρθε στην επικαιρότητα με την υπόθεση της Τελεφόνικα. Παρά τους λεονταρισμούς του Πριέτο και το γεγονός ότι χαρακτήρισε τη σύμβαση της Τελεφόνικα μονομερή, σε μια συζήτηση στο Αθηναίο της Μαδρίτης, ήταν καλύτερο να πληγούν με πολυβόλα οι εργάτες της Τελεφόνικα, όποτε κατέβαιναν στο δρόμο για να διεκδικήσουν μια δίκαιη αύξηση, παρά να απαλλοτριωθεί το βορειοαμερικανικό κεφάλαιο.

Έχουμε ζήσει δυο διετίες, την Κόκκινη και τη Μαύρη. Και στη μία και στην άλλη, η εργατική τάξη γνώρισε απηνή διωγμό.

Οι σοσιαλιστές ενήργησαν σαν λακέδες του καπιταλισμού. Οι νόμοι για την άμυνα της δημοκρατίας, για τη δημόσια τάξη και ο νόμος της 8ης Απριλίου είναι εντελώς καταπιεστικοί από τη φύση τους. Η δεξιά τους χρησιμοποιεί όπως αυτή επιθυμεί. Η εργατική αντίδραση φαίνεται στο κάψιμο των μοναστηριών, στα γεγονότα της Βαρκελώνης και του Φίγκολς, στις 8 Ιανουαρίου και 3 Δεκεμβρίου. Οι εκτοπίσεις στη Μπάτα και τη Βίγια Θισνέρος ήταν ένα ακόμα βήμα προς της παράδοση της δημοκρατίας στους αιώνιους εχθρούς του προλεταριάτου.

Και οι δύο διετίες ήταν τραγικές. Η ευθύνη για την άνοδο της δεξιάς σε κυρίαρχη θέση βαρύνει τους σοσιαλδημοκράτες. Είναι δικό τους σφάλμα το ότι η επανάσταση δεν μπόρεσε να αποφύγει την ξένη επέμβαση. Τον Απρίλιο του 1931, οι Ιταλοί φασίστες δεν είχαν απεμπλακεί από την περιπέτεια της Αντόνα και οι χιτλερικοί δεν είχαν ακόμη καταφέρει να στήσουν ένα εθνικιστικό, ολοκληρωτικό κράτος. Όμως η προδοσία των σοσιαλιστών και ο ρεφορμισμός του Πεστάνα και των υποτακτικών του, εμπόδισε την έλευση της στιγμής της αλήθειας, η οποία αργότερα θα στοίχιζε πολύ ακριβότερα.

Από αυτή την αρρωστημένη και μπερδεμένη κατάσταση αναδύθηκε ο Οκτώβρης.

Το προοίμιο του Ιουλίου διαδραματίστηκε στις Αστουρίες. Εκεί, ο αγώνας διεξήχθη με θάρρος και αποφασιστικότητα. Στην Καταλονία, ο Ντένκας ανέλαβε το καθήκον να αποξενώσει την εργατική τάξη από αυτήν την εξέγερση που θα μπορούσε να είναι κρίσιμη.

Το μόνο που επεδίωκαν οι σοσιαλιστές τον Οκτώβρη ήταν να εμποδίσουν τον Αλκαλά Θαμόρα να παραδώσει την εξουσία στη δεξιά, με τον ίδιο τρόπο που νωρίτερα, τον είχαν εκφοβίσει με τις απεργίες τους. Αν επιθυμούσαν την επανάσταση, θα είχαν αξιοποιήσει την αγροτική εξέγερση του Ιουνίου του 1934 ή θα την είχαν συγχρονίσει έτσι ώστε να συντονιστούν οι πόλεις με την ύπαιθρο. Όμως οι σοσιαλιστές σαρώθηκαν από την εργατική τάξη.

Η κυβέρνηση Λερού-Χιλ Ρόμπλες κράτησε δύο χρόνια, δύο μαύρα χρόνια καταπίεσης και φυλακίσεων που κορυφώθηκαν στις εκλογές, όπου το κεντρικό σύνθημα ήταν η απελευθέρωση των κρατουμένων και είχαν ως καρπό τα γεγονότα του Ιουλίου.

Η 14η Απριλίου προστάτευε τον εισοδηματία και καταπίεζε τον καταναλωτή. Ο φόρος στο ενοίκιο ήταν ανελέητος. Αν και στην εξουσία βρίσκονταν οι σοσιαλιστές, η πολιτική που εφαρμόστηκε ήταν ξεκάθαρα αστική. Τα μονοπώλια παρέμειναν κυρίαρχα με τον λαθρέμπορο Μαρτς να ξεγλιστράει από τη φυλακή όπως και όποτε ήθελε.

Ούτε το θεσμικό πρόβλημα βρήκε ικανοποιητική λύση. Μπορεί σε ένα άρθρο του Συντάγματος να γίνεται λόγος για ομόσπονδη ή ομοσπονδιακή δημοκρατία, όμως εξακολουθεί να επικρατεί ο συγκεντρωτισμός.

Η 19η Ιουλίου

Τι πραγματικά έγινε στις 19 Ιούλη 1936 και πώς αντέδρασε το ισπανικό προλεταριάτο στη φασιστική επίθεση.

Η τραγωδία της Ισπανίας δεν έχει τέλος. Και οι πιο γλαφυρές πένες αδυνατούν να περιγράψουν την τραγωδία ενός λαού με κορμί και πνεύμα χαραγμένα από τη φρίκη του παρελθόντος και του παρόντος. Οι συγγραφείς μας δεν μπορούν να αποδώσουν με ακρίβεια το Γολγοθά ενός λαού που φαίνεται ότι γεννήθηκε για να υποφέρει.

Το Φεβρουάριο του 1936, η θλιβερή εικόνα του Ισπανικού σκηνικού ήταν η μελανότερη. Εκείνο τον καιρό, η Ισπανία ήταν ένα τεράστιο στρατόπεδο συγκέντρωσης. Χιλιάδες εργάτες βρίσκονταν πίσω απ' τα σίδερα.

Βρισκόμαστε στις παραμονές του Ιουλίου. Πρέπει να ανακαλέσουμε στη μνήμη τα γεγονότα που άνοιξαν το δρόμο για την ανταρσία του στρατού.

Η πολιτική της μαύρης διαιτίας είχε χρεοκοπήσει. Ο Χιλ Ρόμπλες δεν είχε κατευνάσει τις ορέξεις των ακολούθων του. Ξέσπασε μια διαμάχη μεταξύ του Αλκαλά Θαμόρα και του ηγέτη της Λαϊκής Δράσης. Οι Ιησουίτες υποστήριξαν τον πρόεδρο της δημοκρατίας. Ήταν η νέα τους ελπίδα· δεν ήταν τυχαίο το γεγονός ότι ύψωσε το λάβαρο της συνταγματικής μεταρρύθμισης και της θρησκείας. Το πόσο θα άντεχε η συνέλευση ήταν αβέβαιο. Οι ριζοσπάστες είχαν αποχωρήσει από τη δεξιά παράταξη, νιώθοντας αποξενωμένοι από την καρδιά του έθνους. Οι θυελλώδεις συνεδριάσεις χαρακτήριζαν μια πολιτική που ήταν χυδαία, αποκρουστική και εγκληματικά ωμή.

Το προλεταριάτο άρχισε να κάνει την παρουσία του αισθητή με τον τρόπο που έπρεπε. Τεράστια πλήθη πήραν μέρος σε ογκώδεις διαδηλώσεις που έγιναν στο στάδιο της Μαδρίτης, στη Βαρκελώνη και τη Βαλένθια. Το ότι αυτές οι εκδηλώσεις αποφασιστικότητας και εξεγερσιακής διάθεσης χρησίμευσαν στο να ανανεωθεί η αξιοπιστία μιας αντιδραστικής μορφής όπως ο Αθάνια, ήταν κάτι για το οποίο αργότερα πολλοί μετάνιωσαν. Ήταν ένα λάθος που επρόκειτο να πληρωθεί με το παραπάνω. Ο Αλκαλά Θαμόρα πίστευε πως είχε τον έλεγχο της κατάστασης. Η συνέλευση διαλύθηκε. Ο Φράνκο, ο Γκόντεντ, ο Κέιπο ντε Γιάνο, ο Μόλα ήταν μαριονέτες του Θαμόρα. Επέλεξε έναν απατεώνα, κάποιον Πορτέλα Βαγιαδάρες, για να εκτελέσει το σχέδιο του.

Οι κρατικοί πόροι δε στάθηκαν αρκετοί για το Γαλικιανό ηγέτη. Παρά τις εκλογικές παρατυπίες και τη λίστα των εγκεκριμένων από το υπουργείο υποψηφίων, τα αποτελέσματα των εκλογών δεν ήταν ανακουφιστικά για την εκκλησία.

Βλέποντας τα σχέδια του να αποτυγχάνουν, ο Αλκαλά Θαμόρα παρότρυνε τον Πορτέλα να κηρύξει κατάσταση εκτάκτου ανάγκης. Ο Πορτέλα δεν τόλμησε να το κάνει. Συνειδητοποίησε ότι ο λαός βρισκόταν στους δρόμους και συνέστησε να σταλεί ο Αθάνια. Είχε δίκιο. Ο πολιτικός της κόκκινης διετίας λειτούργησε σαν ένα προσωρινό ηρεμιστικό. Αυτό ακριβώς επιζητούσαν κι οι αντιδραστικοί σε εκείνο το σημείο - μια ανάσα έτσι ώστε να μπορέσουν να ρυθμίσουν τις τελευταίες λεπτομέρειες για την ανταρσία των στρατηγών που σύχναζαν στην Πλάθα ντε Οριέντε.

Τα επιτυχή εκλογικά αποτελέσματα του Φεβρουαρίου δεν άνοιξαν τα μάτια των σοσιαλιστών. Οι ογκώδεις συγκεντρώσεις διαμαρτυρίας ενάντια στις πολυάριθμες φυλακίσεις, ο ενθουσιασμός για την απελευθέρωση των κρατουμένων κατά τις δραματικές στιγμές του Οκτώβρη - όλα αυτά δεν υποδήλωναν κάτι νέο γι' αυτούς. Παρέμειναν προσκολλημένοι στις παλιές μεθόδους; μια νέα συνέλευση και μια νέα εκλογή για την προεδρία της δημοκρατίας. Υιοθέτησαν έτσι τα σχέδια του Αλκαλά Θαμόρα για παράδοση της εξουσίας στους στρατιωτικούς και όχι στο λαό.

Όμως το προλεταριάτο είχε αφομοιώσει το σκληρό μάθημα των δύο διετιών που είχαν περάσει. Ο λαός ξεχύθηκε στους δρόμους. Τα θρησκευτικά κέντρα καίγονταν. Η κραυγή των φυλακισμένων διαπερνούσε τα τείχη. Η πόλη και η ύπαιθρος βρίσκονταν σε αναβρασμό. Η άγνοια των σοσιαλιστών ανέβαλε το ξέσπασμα του λαού. Ευτυχώς, πέντε μήνες αργότερα, η έλλειψη οξυδέρκειας της δεξιάς και η αδυναμία της να αναγνωρίσει τον πραγματικά αντεπαναστατικό ρόλο του Αθάνια και του Πριέτο, οδήγησαν ξανά το λαό στους δρόμους.

Υπήρχαν σποραδικά κρούσματα βίας από το Φεβρουάριο έως τον Ιούλιο. Χύθηκε πάλι αίμα εργατών. Η απεργία των σωματείων των οικοδόμων στη Μαδρίτη και μια σύγκρουση στη Μαλάγα, αποκάλυψαν τον κρετινισμό των πολιτικών του Φεβρουαρίου.

Η δεξιά προετοιμαζόταν για την ανατροπή της κατάστασης που διαμορφωνόταν από το λαϊκό αίσθημα μετά τις εκλογές. Οι φασίστες δολοφονούσαν ύπουλα, οξύνοντας τα μίσση με τις αιφνιδιαστικές επιθέσεις τους. Υπήρχε μια αόριστη αίσθηση ότι η μαύρη Ισπανία προετοίμαζε κάτι. Γινόταν διαρκώς λόγος για ανταρσία του στρατού.

Δεν υπήρχε αμφιβολία. Το προλεταριάτο έμπαινε στο δρόμο για τον Ιούλιο. Η κυβέρνηση ένιψε τας χείρας της. Αντιμέτωπη με την επιλογή ανάμεσα στον φασισμό και το προλεταριάτο, επέλεξε τον πρώτο. Για να καλύψει τα ίχνη του, ο υπ' αριθμόν ένα προδότης, ο Κασάρες Κιρόγα, απειλούσε τους δεξιούς κυβερνητικούς, προτρέποντάς τους να κατέβουν στους δρόμους.

Ο δολοφόνος του Κάλβο Σοτέλο ώθησε τα πράγματα σε αποφασιστική καμπή. Όταν οι διαδόσεις ήθελαν το στρατό να εισβάλει στους δρόμους από στιγμή σε στιγμή, οι διαδόσεις αυτές έδειχναν αληθινές. Τι προληπτικά μέτρα πήρε η κυβέρνηση; Ο Φράνκο έλεγχε τα Κανάρια, ο Γκόντεντ τις Βαlearίδες, ο Μόλα τη Ναβάρρα. Γιατί δεν αποστρατεύθηκε όλη αυτή η συμμορία; Οι φασίστες μπορούσαν να βασίζονται σε ισχυρούς συμμάχους μέσα στους κυβερνητικούς κύκλους.

Στις 17 Ιουλίου, η νέμεση που εμποδίσαμε για κάποιο διάστημα, ξέσπασε. Στις Βαlearίδες, το Μαρόκο και τα Κανάρια οι αξιωματικοί στασίασαν ανοικτά.

Τι έγινε για να παρεμποδιστεί η στάση; Τι έκανε η κυβέρνηση αυτού του καθάρματος, του Κασάρες Κιρόγα; Απομονώθηκε μέσα σε απόλυτη αδράνεια. Απέκρυψε τη σοβαρότητα της κατάστασης από το λαό. Επέβαλε σκληρή λογοκρισία. Αρνήθηκε να δώσει όπλα στο προλεταριάτο.

Υπήρχε ακόμη χρόνος, ανάμεσα στις 17 και στις 19 Ιουλίου, για να εξαναγκαστούν οι στρατιωτικοί να συνθηκολογήσουν. Όμως επικράτησε μια εξαιρετικά ύποπτη, αυτοκαταστροφική τάση. Ο Κασάρες Κιρόγα είναι συνένοχος του Μόλα. Τον κράτησε στην Παμπλόνα, ακόμα και όταν αυτός συντάχθηκε ανοικτά με τους στασιαστές ενάντια στα αποτελέσματα των εκλογών του Φεβρουαρίου και παρά την προστασία που παρείχε σε όλους τους συνωμότες της δεξιάς.

Η προδοσία της αριστεράς είναι έκδηλη. Δε δόθηκαν όπλα στο λαό, επειδή οι αστοί φοβόντουσαν το προλεταριάτο. Στη Θαραγόθα, η στάση του κυβερνήτη Βέρα Κορονέλ, που απαντούσε με υπεκφυγές κατά τις διαπραγματεύσεις με τους αντιπροσώπους των εργατών, βοήθησε τους φασίστες να φτάσουν στη νίκη. Και στη Βαλένθια, όταν ολόκληρη η Ισπανία είχε ριχτεί στον αγώνα, οι στασιαστές αφέθηκαν να παραμείνουν στα στρατόπεδα τους.

Σε αυτή την ιστορική, αιματοβαμμένη ώρα, κατηγορούμε με οργή αυτούς τους δημοκράτες πολιτικούς που ενήργησαν ανοικτά προς όφελος του φασισμού εξαιτίας του φόβου τους για την εργατική τάξη. Κατηγορούμε τον Αθάνια, τον Κασάρες Κιρόγα, τον Κομπάνυς και τους σοσιαλιστές, όλους τους γελοίους της δημοκρατίας που με το ιλαρό μονόπρακτο του Απριλίου, διέλυσαν τα σπίτια της εργατικής τάξης. Και αυτό συνέβη λόγω της αποτυχίας τους να κάνουν την επανάσταση την κατάλληλη στιγμή.

Ο λαός έπρεπε να ψάξει για όπλα. Τα πήρε με το δίκαιο του κατακτητή. Τα κέρδισε χάρη στους αγώνες του. Τίποτε δεν του δόθηκε, ούτε από τη δημοκρατική κυβέρνηση ούτε από τη Χενεραλιδάδ - ούτε ένα τουφέκι!

Στις 19 Ιουλίου, όπως και σε άλλες παλιότερες ιστορικές στιγμές, το προλεταριάτο βγήκε στους δρόμους. Για μερικές μέρες βρισκόταν σε εγρήγορση σε κάθε γωνιά της Ισπανίας. Στην πρωτεύουσα της Καταλονίας, ξύπνησαν οι μνήμες του ένδοξου παρελθόντος.

Τα πρώτα όπλα που κατασχέθηκαν από τους εργάτες ήταν από κάποια πλοία ανεφοδιασμού που βρίσκονταν αγκυροβολημένα στο λιμάνι της Βαρκελώνης, το «Manuel Arnus» και το «Marques de Comillas».

Καθώς ανέτειλε η 19η Ιουλίου, οι στρατιωτικοί ξεχύθηκαν στους δρόμους αντιμετώπι με μια επίθεση του καταλανικού λαού, που έκανε έφοδο στους στρατώνες και πολέμησε μέχρι την κατάληψη και του τελευταίου φασιστικού οχυρού.

Το καταλανικό προλεταριάτο έσωσε το προλεταριάτο της Ισπανίας από το φασισμό. Η προλεταριακή Καταλονία έγινε ένας φάρος που φώτισε όλη την Ισπανία. Μπορεί οι αγροτικές περιοχές της Ισπανίας να έπεσαν στα χέρια των φασιστών, όμως εμείς οι εργάτες των βιομηχανικών ζωνών, θα απελευθερώσουμε τους συντρόφους μας από την αιχμαλωσία.

Στη Μαδρίτη, το πλαίσιο ήταν το ίδιο. Ούτε εκεί μοιράστηκαν όπλα. Κερδήθηκαν στους δρόμους. Το προλεταριάτο πολέμησε και κατέλαβε τους στρατώνες της Μοντάνα, κατατροπώνοντας τον εχθρό. Και τότε, με καραμπίνες και ότι άλλο μπόρεσαν να πάρουν, οι εργάτες ξεκίνησαν για τη Σιέρα ντε Γκουανταράμα για να ανακόψουν την προέλαση του στρατηγού Μόλα, ο οποίος, έχοντας πίσω του τις ταξιαρχίες της Ναβάρα, ετοιμαζόταν να κατακτήσει την πρωτεύουσα της Καστίλης.

Οι φασίστες κατευθύνθηκαν στο βορρά, στο Λεβάντε και σε κάποιες περιοχές στην Αραγωνία, την Ανδαλουσία και την Εστρεμαδούρα. Σε άλλα όμως μέρη της Ιβηρικής οι εργάτες αποπλίστηκαν και αναγκάστηκαν να συστρατευθούν με αριστερούς κυβερνήτες που διευκόλυναν το έργο των φασιστών.

Ο Κασάρες Κιρόγα παραιτήθηκε για να αναλάβει μια κυβέρνηση υπό τον Μαρτίνεθ Μπάριο. Αυτός ο πολιτικός, ο οποίος торπίλισε τη συντακτική συνέλευση του Απριλίου, ήρθε στην εξουσία για να πετύχει μια συμφωνία με τους φασίστες και να τους παραδώσει την εξουσία. Χάρη στα γρήγορα αντανάκλαστικά της εργατικής τάξης, εμποδίστηκε μια από τις πιο ιταμές πράξεις προδοσίας στην ιστορία. Η προδοσία αυτή δεν ολοκληρώθηκε καθαρά εξαιτίας της έλλειψης χρόνου. Οι πολιτικοί, με πρώτο τον Αθάνια, πρέπει να πληρώσουν γι' αυτούς τους ύπουλους ελιγμούς με τα κεφάλια τους. Αυτή η αρχικά απαισιόδοξη προοπτική και η πρόθεση για συνθηκολόγηση που υπήρχε στους κυβερνητικούς κύκλους, αναρέθηκαν από την αποφασιστικότητα του προλεταριάτου. Ο Χιράλ αντικατέστησε τον Μαρτίνεθ Μπάριο.

Παρουσιάσαμε εδώ, μια ανεκδοτική περιγραφή της εξέλιξης των γεγονότων. Οφείλουμε όμως να σταθούμε λίγο περισσότερο στον Ιούλιο και να εξετάσουμε τι είδους επανάσταση επιτεύχθηκε σ' εκείνες τις ένδοξες ημέρες.

Έχουν διατυπωθεί πολλές θεωρίες για τον Ιούλιο. Οι αστοί δημοκράτες και οι μαρξιστές επιμένουν ότι η λαϊκή έκρηξη του Ιουλίου πρέπει να θεωρηθεί ως μια νόμιμη πράξη αυτοάμυνας ενός προλεταριάτου που δέχθηκε επίθεση από το χειρότερο εχθρό του. Υιοθετώντας αυτό ως βασική τους θέση, καταλήγουν στο ότι ο Ιούλιος δεν μπορεί να θεωρηθεί ως ένα κλασικό επαναστατικό, ταξικό φαινόμενο.

Αυτός ο ισχυρισμός των αντιπάλων μας είναι μια σοφιστεία. Οι επαναστάσεις όντως ξεσπούν απρόβλεπτα, όμως πάντοτε προηγείται μια περίοδος κυοφορίας τους. Ο Απρίλιος άνοιξε μια εποχή και έκλεισε μίαν άλλη. Στο προσκήνιο της απριλιανής εποχής κι ακόμη και σήμερα, η εργατική τάξη εξακολουθεί να κατέχει τις πιο προωθημένες θέσεις της επανάστασης. Αν δεν είχε κατέβει στους δρόμους τον Ιούλιο, θα το είχε κάνει κάποια άλλη στιγμή, δεν θα είχε όμως παραιτηθεί από τον ευγενή σκοπό της - την απελευθέρωση της από τον αστικό ζυγό.

Από τους μικροαστούς προέρχεται ο ισχυρισμός ότι στους δρόμους κατέβηκαν όλοι, κάθε πολιτικής απόχρωσης. Πρέπει όμως να τους υπενθυμίσουμε ότι αν δεν υπήρχαν η CNT και η FAI που έσπευσαν εκεί όπου ο κίνδυνος ήταν μεγαλύτερος, θα είχαμε μια επανάληψη της κωμωδίας που παίχτηκε τον Οκτώβριο στη Βαρκελώνη.

Στην Καταλονία, οι οργανωμένοι στη CNT εργάτες, κυριαρχούν. Αν υπάρχουν κάποιοι που το αμφισβητούν, είτε πρόκειται για θέμα άγνοιας είτε για απόπειρα υποβάθμισης της ιστορίας της CNT στην καταλανική γη.

Η επανάσταση του Ιουλίου άντλησε την ορμή της από τους εργάτες και, ως τέτοια, ήταν ταξική επανάσταση. Στους δρόμους και σε θεωρητικό επίπεδο, το μόνο που έκαναν οι μικροαστοί ήταν να ακολουθήσουν τα γεγονότα, τίποτε περισσότερο.

Υπάρχουν όμως κι άλλες εξίσου, αν όχι περισσότερο, σημαντικές παράμετροι. Η ανάμνηση των πολιτικών συνθηκών που γέννησε ο καπιταλισμός κατά το 17ο, 18ο και 19ο αιώνα, έχει ξεθωριάσει. Επιπλέον, οι μικροαστικές δημοκρατικές αυταπάτες που στηρίχθηκαν σε παλαιότερες απόπειρες, όπως το 1873 ή τον Απρίλιο, έχουν καταρρεύσει. Μετά το Φεβρουάριο, ο μόνος εφικτός τόπος επανάστασης στην Ισπανία ήταν η κοινωνική επανάσταση, όπως αυτή που λαμπάδισε με τέτοια λαμπρότητα τον Ιούλιο.

Ο Απρίλιος ήταν αποφασιστικός. Μας βοήθησε να μην επαναλάβουμε τα ίδια λάθη. Και δεν εννοούμε μονάχα την καταστολή που είχε ως στόχο εμάς. Θα περιοριστούμε αποκλειστικά στα παράλογα επιχειρήματα των μαρξιστών. Πώς εξηγούμε το γεγονός ότι στην επανάσταση του Ιουλίου είδαμε μια επανάληψη των λαθών που εκατοντάδες φορές έχουμε κριτικάρει; Γιατί δε συνεχίσαμε την κοινωνική επανάσταση; Γιατί οι εργατικές οργανώσεις δεν μπόρεσαν να αποκτήσουν τον πλήρη έλεγχο της χώρας;

Η συντριπτική πλειοψηφία του εργαζόμενου πληθυσμού ήταν στο πλευρό της CNT. Στην Καταλονία, η CNT ήταν η μεγαλύτερη οργάνωση. Τι συνέβη και η CNT δεν έκανε την επανάσταση, τη δική της, του λαού, της πλειοψηφίας του πληθυσμού;

Ό,τι συνέβη ήταν αυτό που αναμενόταν να συμβεί. Η CNT στερούνταν ολοκληρωτικά επαναστατικής θεωρίας. Δεν είχαμε συγκεκριμένο πρόγραμμα. Δεν είχαμε ιδέα πού βαδίζαμε.

Διαθέταμε άφθονο λυρισμό, όταν όμως ήρθε η ώρα των έργων, δεν ξέραμε τι να κάνουμε με τις μάζες των εργατών ή πώς να δώσουμε υπόσταση στο λαϊκό ξέσπασμα που συντελέστηκε στις οργανώσεις μας. Μη γνωρίζοντας τι να κάνουμε, παραδώσαμε την εξουσία στο πιάτο, στους αστούς και τους μαρξιστές που υποστήριζαν τη φάρσα του προηγούμενου χρόνου. Κι ακόμη χειρότερα, δώσαμε στην μπουρζουαζία χρόνο να ανασάνει, να επιστρέψει, να μετασχηματιστεί και να συμπεριφερθεί όπως ένας κατακτητής.

Η CNT δεν γνώριζε πως να ανταποκριθεί στο ρόλο της. Δεν ήθελε να προωθήσει την επανάσταση, με όλες τις συνέπειες της. Τρομοκρατήθηκε από τους ξένους στόλους ισχυριζόμενη ότι η Βαρκελώνη θα βομβαρδιζόταν από πλοία του αγγλικού στόλου.

Έχει γίνει ποτέ επανάσταση που δε χρειάστηκε να υπερβεί αναρίθμητες «δυσκολίες; Υπάρχει καμιά προοδευτική επανάσταση στον κόσμο που να μπορεί να αποτρέψει την ξένη επέμβαση; Με αφετηρία το φόβο και κυριαρχούμενος από δειλία, ποτέ δεν πετυχαίνει κανείς. Μόνο οι τολμηροί και οι αποφασιστικοί πετυχαίνουν μεγάλες νίκες. Οι δειλοί δεν έχουν δικαίωμα να καθοδηγούν τις μάζες.

Όταν ολόκληρη η ύπαρξη μιας οργάνωσης εξαντλείται στο να διακηρύσσει την επανάσταση, τότε έχει την υποχρέωση να δρα όταν εμφανιστούν ευνοϊκές συγκυρίες και τον Ιούλιο, αυτές εμφανίστηκαν. Η CNT όφειλε να παίξει πρωταγωνιστικό ρόλο στη χώρα, δίνοντας τη χαρακτηρισική βολή σε ό,τι παρωχημένο και αρχαϊκό. Κατ' αυτό τον τρόπο, θα είχαμε κερδίσει τον πόλεμο και θα είχαμε σώσει την επανάσταση.

Στην πράξη όμως έκανε το αντίθετο. Συνεργάστηκε με την αστική τάξη για τις κρατικές υποθέσεις, τη στιγμή ακριβώς που το κράτος κατέρρεε. Στήριξε τον Κομπάνυς και τη συμμορία του. Έδωσε το φιλί της ζωής σε μια αναιμική, πανικόβλητη μπουρζουαζία.

Μια από τις αμεσότερες αιτίες που στραγγάλισαν την επανάσταση και περιθωριοποίησαν τη CNT, ήταν ότι αυτή συμπεριφέρθηκε σα μειοψηφική ομάδα, ακόμα και όταν είχε την πλειοψηφία στους δρόμους.

Με αυτή τη νοοτροπία μειοψηφίας, η CNT δεν μπόρεσε να εφαρμόσει τα σχέδιά της. Βρέθηκε να σαμποτάρεται διαρκώς και να παγιδεύεται στον ιστό μιας συγκεχυμένης, απατηλής πολιτικής. Στη Χενεραλιδαδ, όπως και στο δημοτικό συμβούλιο, είχαμε λιγότερες ψήφους από άλλες ομάδες μολονότι είχαμε πολύ περισσότερα μέλη και επιπλέον, εμείς ήμασταν αυτοί που κατέκτησαν τους δρόμους. Γιατί τους παραδώσαμε τόσο ηλίθια;

Από την άλλη πλευρά, θα επιβεβαιώναμε ότι οι επαναστάσεις είναι ολοκληρωτικές, ό,τι κι αν έλεγαν οι υπόλοιποι. Οι διάφορες όψεις της επανάστασης θα αντιμετωπίζονταν σταδιακά, υπό την προϋπόθεση όμως ότι η κοινωνική τάξη που αντιπροσωπεύει τη νέα τάξη πραγμάτων θα είναι αυτή που θα φέρει τη μεγαλύτερη ευθύνη. Όταν τα πράγματα γίνονται κατά το ήμισυ, προκύπτει αυτό που μας απασχολεί τώρα, η καταστροφή του Ιουλίου.

Τον Ιούλιο ιδρύθηκε μια επιτροπή αντιφασιστικών πολιτοφυλακών. Δεν ήταν ένα ταξικό όργανο. Αστικές και αντεπαναστατικές κλίκες είχαν τους αντιπροσώπους τους. Η επιτροπή φαινόταν πως συστάθηκε ως αντίβαρο στη Χενεραλιδαδ. Όλα όμως ήταν μια απάτη. Οργανώθηκαν περίπολοι ελέγχου. Τα εργοστάσια, οι βιοτεχνίες και οι επιχειρήσεις καταλήφθηκαν και οι τσιφλικάδες συνελήφθησαν. Επιτροπές άμυνας και εφοδιασμού συστάθηκαν σε κάθε τόπο και κάθε δήμο.

Έχουν περάσει δεκαέξι μήνες. Τι έχει απομείνει; Από το πνεύμα του Ιουλίου, μονάχα μια ανάμνηση. Από τις οργανώσεις του Ιουλίου, το χθες.

Όμως οι μηχανισμοί της πολιτικής και η μικροαστική τάξη παραμένουν ανέπαφοι. Τα παράσιτα κάποιων τομέων που συντηρούνται αποκλειστικά σε βάρος των εργατών, φυτοζωούν στην Πλάθα ντε λα Ρεπούμπλικα, στην καταλανική πρωτεύουσα.

Η 3η Μαΐου

Πώς αντιμετωπίστηκαν οι αντεπαναστατικές ενέργειες των σοσιαλιστών τον Μάη του 1937.

Μέσα στους στρατώνες της Καταλονίας, η αντεπανάσταση κατέβαλε τις μεγαλύτερες προσπάθειες για να συντρίψει τις αρχές της επανάστασης του Ιουλίου.

Η οικονομική δομή της Καταλωνίας επέτρεψε τη συγκέντρωση εργατών με έντονη ταξική συνείδηση, διάχυτη μέσα στο περιβάλλον του εργοστασίου και του εργαστηρίου. Αυτό το ιδιαίτερο χαρακτηριστικό των βιομηχανικών κέντρων είναι εξαιρετικά ευνοϊκό για την επίτευξη του σκοπού της επανάστασης. Τον Ιούλιο, οι εργαζόμενοι της Καταλωνίας έθεσαν την κοινωνική ζωή σε μια νέα βάση. Υπήρξε ένας ξεσηκωμός από ένα αδάμαστο προλεταριάτο που είχε την πολύτιμη εμπειρία

μακροχρόνιων αγώνων μέσα από τις τάξεις της συνομοσπονδίας. Η κοινωνική επανάσταση θα μπορούσε να γίνει πραγματικότητα στην Καταλωνία. Επιπλέον, αυτό το επαναστατικό προλεταριάτο θα μπορούσε να λειτουργήσει ως αντίβαρο στη γραφειοκρατική, ρεφορμιστική Μαδρίτη και στην επιρροή της χώρας των καθολικών, Βάσκων.

Τα γεγονότα όμως πήραν άλλη τροπή. Η επανάσταση στην Καταλωνία δεν έγινε. Καταλαβαίνοντας ότι το προλεταριάτο για μια ακόμη φορά είχε φορτωθεί μια ηγεσία πολιτικάντηδων, οι μικροαστοί, που τον Ιούλιο είχαν κρυφτεί στο καβούκι τους, έσπευσαν να λάβουν μέρος στη μάχη.

Εκείνο που είναι εκπληκτικό, όταν μιλάμε για τη μεσαία τάξη, έγκειται στο ότι οι μαρξιστικές οργανώσεις κατακλύσθηκαν από μαγαζάτορες και τους 120.000 ψηφοφόρους του Γίγκα.

Στην Καταλονία, ο σοσιαλισμός ήταν ένα αξιοθρήνητο μάρφωμα. Οι τάξεις του πλήθυναν από άτομα αντίθετα προς την επανάσταση. Μπήκε επικεφαλής της αντεπανάστασης. Δημιούργησε την UGT που εξελίχθηκε σε παράρτημα της GEPSI. Οι μαρξιστές ηγέτες εξύμνησαν την αντεπανάσταση. Κατασκεύασαν συνθήματα για ένα ενιαίο μέτωπο, τη στιγμή που πρώτα εξόντωσαν το ΡΟΟΥΜ και μετά, επιχείρησαν να κάνουν το ίδιο με τη CNT.

Οι ίντριγκες των μικροαστών, σε συμμαχία με τους σοσιαλιστές και τους κομμουνιστές κορυφώθηκαν στα γεγονότα του Μαΐου. Υπάρχουν αντικρουόμενες εκδοχές για το τι ακριβώς συνέβη το Μάιο. Η αλήθεια όμως είναι ότι η αντεπανάσταση ήθελε να κατέβει η εργατική τάξη ανοργάνωτη στους δρόμους, έτσι ώστε να συντριβεί. Εν μέρει πέτυχαν τους σκοπούς τους, χάρη στην ηλιθιότητα μερικών ηγετών, που έδωσαν διαταγή για ανακωχή, αποκαλώντας τους «Φίλους του Ντουρρούτι» προβοκάτορες, τη στιγμή ακριβώς που είχαν κερδηθεί οι δρόμοι και ο εχθρός είχε εκμηδενιστεί.

Προφανώς ήταν προς το συμφέρον της αντεπανάστασης το να περάσει ο έλεγχος της δημόσιας τάξης στην εποπτεία της κυβέρνησης της Βαλένθια. Τελικά, το πέτυχαν χάρη στο Λάργκο Καμπαγιέρο. Αξίζει να σημειωθεί ότι εκείνο τον καιρό η CNT είχε τέσσερις υπουργούς στην κυβέρνηση.

Έχει επίσης επισημανθεί ότι οι μικροαστοί είχαν επεξεργαστεί ένα σχέδιο που θα προκαλούσε ξένη επέμβαση, με το πρόσχημα της έκρυθμης κατάστασης. Το ότι ο ξένος στολίσκος θα κατευθυνόταν στη Βαρκελώνη, ήταν βέβαιο. Γινόταν ακόμη λόγος για μηχανοκίνητα τμήματα του γαλλικού στρατού που ήταν έτοιμα να εισβάλουν στα μεθοριακά φυλάκια και μπορούμε σε αυτό να προσθέσουμε το συνωμοτικό έργο των πολιτικών, που συναντιόνταν στη γαλλική πρωτεύουσα.

Η ατμόσφαιρα ήταν πολύ τεταμένη. Οι κάρτες μέλους της CNT σκίζονταν. Οι αγωνιστές της CNT και της FAI αφοπλίζονταν. Υπήρχαν διαρκώς συγκρούσεις που από καθαρή τύχη και μόνο δεν πήραν μεγαλύτερες διαστάσεις. Οι προκλήσεις που αναγκάζονταν να ανεχθούν οι εργάτες ήταν πολυάριθμες. Οι απειλές της γραφειοκρατίας διατυπώνονταν ανοιχτά, με ωμότητα και θράσος. Ο θάνατος ενός σοσιαλιστή αγωνιστή, του Ρολδάν, χρησιμοποιήθηκε ως πρόσχημα για μια τερατώδη επίδειξη ισχύος στην οποία έλαβε μέρος όλη η αντεπαναστατική συμμορία. Ό,τι κακό συνέβαινε χρεωνόταν στη CNT. Οι αναρχικοί κατακρίνονταν για κάθε συμφορά. Οι ελλείψεις τροφίμων αποδίδονταν στις επιτροπές εφοδιασμού.

Η έκρηξη ήρθε στις 3 Μαΐου. Με εντολή του Εγκουαδέ, ο κομισάριος Δημόσιας Τάξης Ροντρίγκεθ Σάλας τέθηκε επικεφαλής μιας μονάδας Ταγμάτων εφόδου και εισέβαλε στο τηλεφωνικό κέντρο. Προσπάθησαν να αφοπλίσουν τους συντρόφους της CNT, μολοντί το κέντρο βρισκόταν υπό τον κοινό έλεγχο της CNT και της UGT.

Αυτή η κίνηση του Ροντρίγκεθ Σάλας, που ανήκει στο PSUC ήταν ένα κάλεσμα στα όπλα. Μέσα σε λίγες ώρες είχαν στηθεί οδοφράγματα σε όλους τους δρόμους της Βαρκελώνης. Παντού ακουγόταν ο ήχος των πυροβολισμών και το κροτάλισμα των πολυβόλων, η ατμόσφαιρα ήταν γεμάτη από ομοβροντίες κανονιών και εκρήξεις βομβών.

Μετά από λίγες ώρες, η κατάσταση έκλινε προς τη μεριά των προλετάρων της CNT που, όπως έκαναν και τον Ιούλιο, υπερασπίστηκαν τα δικά τους με το όπλο στο χέρι. Καταλάβαμε τους δρόμους, ήταν δικοί μας. Δεν υπήρχε καμιά δύναμη στον κόσμο που να μπορούσε να τους πάρει από μας. Οι εργατικές περιοχές περιήλθαν εύκολα σε μας. Έπειτα, οι περιοχές του εχθρού χάνονταν σιγά-σιγά μέχρι που περιορίστηκαν σε ένα τμήμα των κατοικημένων περιοχών, στο κέντρο της πόλης, που σύντομα θα έπεφτε αν δεν αποστατούσαν οι επιτροπές της CNT.

Συνειδητοποιώντας την αναποφασιστικότητα που επιδείχθηκε στον αγώνα και την προφανή έλλειψη καθοδήγησης και οργάνωσης στους δρόμους, η ομάδα μας εξέδωσε μια προκήρυξη, την οποία ακολούθησε ένα μανιφέστο.

Μας χαρακτήρισαν προβοκάτορες επειδή απαιτήσαμε την εκτέλεση των προβοκατόρων, τη διάλυση των ενόπλων δυνάμεων, την απαγόρευση των πολιτικών κομμάτων που ήταν υπεύθυνα για την προβοκάτσια και τη σύσταση μιας επαναστατικής χούντας που θα προωθούσε την κοινωνικοποίηση της οικονομίας και θα διεκδικούσε όλη την οικονομική ισχύ για τα συνδικάτα.

Στην ανάλυσή μας, όπως διατυπώθηκε εκείνες τις γεμάτες ένταση στιγμές, επιμείναμε να μην εγκαταλειφθούν άνευ όρων τα οδοφράγματα, καθώς θα ήταν η πρώτη φορά στην ιστορία που ο στρατός που είχε νικήσει θα παρέδιδε έδαφος στον εχθρό.

Χρειάζονταν εγγυήσεις ότι δε θα διωκόμασταν. Όμως οι ηγέτες της CNT διαβεβαίωναν ότι οι αντιπρόσωποι της οργάνωσης στη Χενεραλιδάδ θα περιφρουρούσαν την εργατική τάξη. Εν τούτοις, ακολούθησε το δεύτερο μέρος αυτού που είχε προγραμματιστεί λίγες ώρες νωρίτερα στη Βαλένθια.

Τα οδοφράγματα εγκαταλείφθηκαν χωρίς να υπάρχει βάσιμη δικαιολογία για αυτό. Καθώς το σκηνικό στην Καταλωνία επέστρεφε στην ηρεμία, ήρθαν στο φως οι αυθαιρεσίες που διέπραξαν οι μαρξιστές και οι κρατικές δυνάμεις. Είχαμε δίκιο. Ο σύντροφος Μπερνέρι απήχθη από το σπίτι του και δολοφονήθηκε στη μέση του δρόμου. Τριάντα σύντροφοι βρέθηκαν φρικτά ακρωτηριασμένοι στη Σαρδανόλα. Ο σύντροφος Μαρτίνεθ, της Ελευθεριακής Νεολαίας, έχασε τη ζωή του κατά τρόπο άγνωστο στα μπουντρούμια της Τσεκά και ένας μεγάλος αριθμός συντρόφων της CNT και της FAI δολοφονήθηκαν κτηνωδώς.

Πρέπει να θυμηθούμε ότι ο καθηγητής Μπερνέρι ήταν ένας γνωστός Ιταλός σύντροφος από εκείνη την αντιφασιστική Ιταλία που γέμιζε τα νησιά εξορίας, τα κοιμητήρια και τα στρατόπεδα συγκέντρωσης. Όπως οι αντιφασίστες σύντροφοί του, έτσι κι αυτός δεν μπορούσε να μείνει στην Ιταλία του Μουσολίνι.

Τις δολοφονίες ακολούθησε ένα κύμα άγριας καταστολής. Σύντροφοι συνελήφθησαν σε σχέση με τα γεγονότα του Ιουλίου και του Μαΐου. Έγιναν επιθέσεις σε συνδικάτα, κολλεκτίβες και σε γραφεία των «Φίλων του Ντουρρούτι», της Ελευθεριακής Νεολαίας και του ΡΟUM.

Υπάρχει ένα περιστατικό που δεν μπορούμε να προσπεράσουμε. Η εξαφάνιση και ο θάνατος του Άντρες Νιν. Πάνω από μισός χρόνος έχει περάσει και η κυβέρνηση δεν έχει ακόμα εξιχνιάσει το υποτιθέμενο μυστήριο που περιβάλλει τη δολοφονία του Νιν. Θα μάθουμε άραγε κάποτε ποιος τον σκότωσε;

Μετά τον Μάιο, η αντεπανástαση ένωσε ισχυρότερη από ποτέ. Οι ξένες δυνάμεις παρείχαν βοήθεια σ' αυτή την αντίδραση της γραφειοκρατίας. Μέσα σε λίγες μέρες, σχηματίστηκε η κυβέρνηση Νεγκρίν με δύο σκοπούς: την εκμηδένιση του επαναστατικού τμήματος του προλεταριάτου και την προετοιμασία για συμφιλίωση με τον εχθρό. Εν τω μεταξύ, στην Καταλονία, συστάθηκε μία κυβέρνηση με υπουργούς από τα πολιτικά κόμματα και τις εργατικές οργανώσεις, μέχρι που ο Λουίς Κομπάνυς απέπεμψε τους αντιπροσώπους της CNT.

Αυτό που έλαβε χώρα το Μάιο ήταν διαφορετικό από αυτό που συνέβη τον Ιούλιο. Το Μάιο, το προλεταριάτο πολέμησε με πνεύμα σαφώς ταξικό. Δεν μπορούσε κανείς να αμφισβητήσει ότι η εργατική τάξη ήθελε να ριζοσπαστικοποιήσει την επανάσταση.

Όσο κι αν προσπαθεί ο αντιδραστικός Τύπος να συσκοτίσει την αληθινή φύση του Μαΐου, θα καταγραφεί στην ιστορία ως ένα ξαφνικό και στη σωστή στιγμή ξέσπασμα του προλεταριάτου: διαισθανόμενο ότι η επανάσταση απειλείτο, κατέβηκε στους δρόμους για να τη σώσει και να την αναζωογονήσει.

Το Μάιο προλαβαίναμε να σώσουμε την επανάσταση. Πολλοί θα έχουν μετανιώσει που υπάκουσαν στην έκκληση για ανακωχή εκείνες τις ιστορικές στιγμές και θα υποφέρουν στη θέα των φυλακών που γέμισαν με εργάτες.

«Οι Φίλοι του Ντουρρουτί» έκαναν το καθήκον τους. Ήμασταν οι μόνοι που ανταποκρίθηκαν στην πρόκληση των περιστάσεων. Μπορέσαμε να διαβλέψουμε το αποτέλεσμα.

Ο Μάιος δεν μπορεί να ξεχαστεί. Ήταν το ηχηρότερο μήνυμα που έδωσε η εργατική τάξη στην μπουρζουαζία. Όταν μιλούν για τα γεγονότα του Μαΐου, οι ιστορικοί θα πρέπει να αποδίδουν τιμή στο καταλανικό προλεταριάτο που έθεσε το πρότυπο για μια νέα εποχή που θα πρέπει να είναι 100% προλεταριακή.

Η ανεξαρτησία της Ισπανίας

Μια σύντομη ιστορική επισκόπηση της παρουσίας και κυριαρχίας ξένων δυνάμεων στην Ισπανία

Η επέμβαση των ξένων δυνάμεων στο ισπανικό σκηνικό, φέρνει στο επίκεντρο το αιώνιο δίλημμα στο οποίο βρίσκεται η χώρα μας.

Από το 16ο αιώνα, η πολιτική ζωή της Ισπανίας είναι στη δικαιοδοσία ξένων δυνάμεων. Δυο δυναστείες, μία Αυστριακή και μία Βουρβωνική - για να μην αναφέρουμε τη σύντομη βασιλεία του Αμαδέου της Σαβοΐας - υποδούλωσαν τον Ισπανικό λαό μέχρι τις 14 Απριλίου 1931.

Η ανεξαρτησία της Ισπανίας ήταν ανέκαθεν πλασματική. Το Φόρεϊν Όφισ και το αντίστοιχο γαλλικό Κε ντ' Ορσέ, έχουν παίξει τον πιο σημαντικό ρόλο στις αποφάσεις μας. Θυμάστε την αμνήστευση του Σανχούρχο μετά την στάση του Αυγούστου του 1932, που έγινε μονάχα ύστερα από πίεση της γαλλικής κυβέρνησης;

Η Ισπανική οικονομία, κατ' εξοχήν αγροτική, μας έχει κρατήσει δέσμιους των μεγάλων βιομηχανικών δυνάμεων. Για να εξάγουμε την παραγωγή μας υποχρεωθήκαμε να αγοράζουμε μηχανήματα που θα μπορούσαμε να είχαμε κατασκευάσει στην πατρίδα. Και σε αντάλλαγμα για τα πορτοκάλια μας, που αγοράζει το Λονδίνο, υποχρεωνόμαστε να αγοράζουμε αγγλικό άνθρακα με αναπόφευκτο αποτέλεσμα τη μείωση της εργασίας στα δικά μας ανθρακωρυχεία, εξαιτίας της ύφεσης της εγχώριας παραγωγής. Εξάγουμε σίδηρο, χαλκό και άλλα μέταλλα για να αγοράσουμε στη συνέχεια έτοιμα μηχανήματα από την ίδια εκείνη χώρα που αγόρασε τις πρώτες ύλες της από εμάς.

Το υπέδαφός μας είναι εξαιρετικά πλούσιο, ανήκει όμως στο ξένο κεφάλαιο. Η χώρα μας είναι πιασμένη στα πλοκάμια του διεθνούς κεφαλαίου που καταβροχθίζει τον πλούτο του λαού. Οι Ισπανοί εργάτες ιδρώνουν για να αυξήσουν τα μερίσματα και τα κέρδη των ξένων μετόχων και κεφαλαιούχων. Από την αυγή της ιστορίας μας, ένα πνεύμα ανεξαρτησίας είναι ευδιάκριτο στους Ισπανούς. Οι εισβολές είναι αναρίθμητες, ποτέ όμως δεν κατόρθωσαν να σβήσουν την ιερή φλόγα της ανεξαρτησίας.

Ως προς την τωρινή εισβολή, είναι σαφές ότι διαφέρει από τις προηγούμενες στο ότι οι εισβολές από τους Ίβηρες, τους Φοίνικες, τους Καρχηδόνιους, τους Ρωμαίους, τους Άραβες και τους Γάλλους δεν είχαν κοινωνική διάσταση.

Κατά την εισβολή του Ναπολέοντα, οι φιλελεύθεροι και οι απολυταρχικοί πολέμησαν χέρι-χέρι στη μάχη. Ο Ελ Εμπεθινάδο βρήκε στο πλευρό του τον πάτερ Μερίνο, αν και αυτό το επέβαλλαν αποκλειστικά οι συγκυρίες. Κατά την εκστρατεία του δούκα του Ανγκουλέμ, εξουσιοδοτημένου από την Ιερή Συμμαχία της Βιέννης, οι γνώμες στην Ιβηρική διχάστηκαν. Ο πάτερ Μερίνο τάχθηκε με τους εισβολείς. Ο Ελ Εμπεθινάδο, από την πλευρά του, αντιστάθηκε στην είσοδο ξένων δυνάμεων.

Ό,τι συμβαίνει σήμερα είναι μια επανάληψη αυτού που συνέβη κατά τη βασιλεία του Φερδινάνδου VII. Για μια ακόμη φορά, συνεδρίασαν στη Βιέννη οι φασίστες δικτάτορες με σκοπό να οργανώσουν την εισβολή τους στην Ισπανία. Και οι ένοπλοι εργάτες φόρεσαν το μανδύα του Ελ Εμπεθινάδο.

Η Γερμανία και η Ιταλία χρειάζονται πρώτες ύλες. Χρειάζονται σίδηρο, χαλκό, μόλυβδο και υδράργυρο. Αυτά όμως τα Ισπανικά αποθέματα μετάλλων αποτελούν προνόμιο της Γαλλίας και της Αγγλίας. Ωστόσο, παρά το ότι η Ισπανία αντιμετωπίζει το φάσμα της υποδούλωσης, η Αγγλία δεν αντιδρά. Αντίθετα, προσπαθεί, με έναν ύπουλο ελιγμό, να διαπραγματευθεί με τον Φράνκο.

Από τότε που άρχισε ο πόλεμος, βοήθησε στον αποκλεισμό των ελεγχόμενων από εμάς λιμανιών. Τα φασιστικά πλοία ξεφορτώνουν πολεμικό υλικό στα ελεγχόμενα από αυτούς λιμάνια... και φορτώνουν μεταλλεύματα, ζώα, πετρέλαιο... Ο διεθνής φασισμός χρειάζεται τροφή για τη μηχανή του. Το σύνθημα του Χίτλερ - περισσότερα όπλα, λιγότερες ανέσεις - και ο αυταρχισμός του Μουσολίνι, τους οδηγούν στη λεηλασία των αγροτικών περιοχών που βρίσκονται υπό τη σιδηρά εξουσία των στασιαστών στρατηγών.

Στα οικονομικά ζητήματα ήμασταν ανέκαθεν εξαρτημένοι από άλλες χώρες. Οι εμπορικές συμφωνίες και το ισοζύγιο πληρωμών ποτέ δεν ήταν ευνοϊκά για μας. Αυτή η τάση είναι ο εφιάλτης της οικονομίας μας.

Το πρόβλημα της Ισπανίας έχει αποικιοκρατική φύση. Ο καπιταλισμός, έχοντας εξαλείψει τη φεουδαρχία στην επικράτεια του, βρίσκεται στην παράλογη θέση να πρέπει να επιβάλει φεουδαρχικά καθεστώτα στις χώρες που εκμεταλλεύεται. Αυτό ισχύει για την Ισπανία, όπως παρόμοια και για την Κίνα.

Στην εργατική τάξη εναπόκειται η διασφάλιση της ανεξαρτησίας της Ισπανίας. Ο εγχώριος καπιταλισμός δε θα το κάνει, καθώς ο διεθνής καπιταλισμός διασχίζει όλα τα σύνορα. Αυτή είναι η τωρινή δοκιμασία της Ισπανίας. Από εμάς τους εργάτες εξαρτάται να ξεριζώσουμε τους ξένους καπιταλιστές. Δεν είναι ζήτημα πατριωτισμού. Είναι ζήτημα ταξικών συμφερόντων.

Καθώς οι διεθνείς συνωμοσίες συνεχίζονται, δεν θα ήταν παρακινδυνευμένο να συμπεράνουμε ότι η Αγγλία θα ρυθμίσει το Ισπανικό ζήτημα στη βάση ενός εξευτελιστικού στάτους κβο. Θα κάνει οικονομικές παραχωρήσεις στη Γερμανία και την Ιταλία; Οι ξένες δυνάμεις θα μας στερήσουν και τα λιγοστά αυτά δικαιώματα που έχουμε πάνω στους πόρους του υπεδάφους μας; Θα διαμελιστεί η Ισπανία;

Η Αγγλία ενδιαφέρεται για τον ορυκτό μας πλούτο. Είναι τέτοια η πίεση του φασισμού που εξαπλώνεται σε όλο τον κόσμο και του περίφημου Συμφώνου ενάντια στην Κομιντέρν, που όπως και νά 'χει, η ύπουλη Αλβιόνα θα ενδώσει, με την προϋπόθεση πάντα ότι δεν απειλείται η ελεύθερη διάβαση των πλοίων της από τη Μεσόγειο.

Είναι δύσκολο να μαντέψουμε τι θα συμβεί. Δεν μπορούμε να εμπιστευθούμε την Κοινωνία των Εθνών ή τη στρατιά των επιτροπών και των υποεπιτροπών ή τα συνέδρια, όπως αυτό της Νυόν, που μοναδικό σκοπό έχουν τη σπατάλη χρόνου. Αξίζει όμως να σημειωθεί ότι οι Άγγλοι συντηρητικοί επανέφεραν τον Λόρδο Χάλιφαξ πρωταίτιο των σφαγών στην Ινδία.

Για μας υπάρχει ένα μόνο ερώτημα: είναι έτοιμη η Γαλλία να διακυβεύσει όχι μόνο τη θάλασσα αλλά και την εδαφική της ασφάλεια; Θα επιμείνει η Γαλλία στην πολιτική της μη επέμβασης, που εφαρμόστηκε από τον Λεόν Μπλουμ; Είναι έτοιμη ν' απαρνηθεί τον αποικιακό της στρατό;

Ας μην εμπιστευόμαστε κανέναν. Η σωτηρία μας βρίσκεται στα χέρια μας. Οι ξένες δυνάμεις επιδιώκουν το μη χείρον με μηχανορραφίες. Και η εργατική τάξη θα βρει τον τρόπο να αποτρέψει τη μετατροπή της Ισπανίας σε αντικείμενο διεθνούς διακανονισμού, όπως η Ταγγέρη, το Ντάντσιχ ή το Σάαρ.

Νίκη ή θάνατος σύντροφοι. Αυτή είναι η επιλογή στην παρούσα στιγμή.

Συνεργασία και ταξικός αγώνας

Ο ρόλος των ρεφορμιστών και οι ταξικές τους συνεργασίες. Οι θέσεις της ομάδας

Στην Ισπανία, όπως συμβαίνει λίγο-πολύ σε κάθε χώρα, το εργατικό κίνημα έχει εμφανίσει δύο τάσεις. Μία συναινετική και μία που δεν αποδέχεται καμιά συναλλαγή με τον εχθρό.

Στην Ισπανία, ο σοσιαλισμός και το συνδικαλιστικό του παρακλάδι, η UGT, έπαιξε το ρεφορμιστικό ρόλο. Πρόκειται για ένα άντρο αποστατών, ακόμα και εισοδιστών σε εργατικές οργανώσεις, με αποκλειστικό στόχο τη ζεύξη του προλεταριάτου στο κάρο της μπουρζουαζίας.

Οι δηλώσεις του Ινδαλέθιο Πριέτο κατά την κόκκινη διετία, με αφορμή την απεργία των σιδηροδρομικών, περικλείουν την ουσία του συναινετισμού. Είναι πια πασίγνωστες: «Είμαι πρώτα υπουργός και μετά σοσιαλιστής», δήλωνε τότε ο δον Ίνδα.

Η Ισπανική Επανάσταση έχει υποφέρει εξαιτίας της ολέθριας επιρροής των ρεφορμιστών προς την κατεύθυνση αυτή. Δεν υπήρχε διάθεση για κοινωνική, ταξική ερμηνεία των γεγονότων του Ιουλίου.

Ο ταξικός αγώνας που πάντα διακήρυσσε η CNT, υποβιβάστηκε σε δεύτερη μοίρα από μια σειρά θεμάτων που αποδείχτηκαν τρομερά επιζήμια για την πορεία των επαναστάσεων. Παρατηρώντας τον υποβιβασμό αυτό, δεν μπορούμε παρά να θλιβόμαστε για την παραμόρφωση της επανάστασης αλλά και σε οργανικούς όρους για το έδαφος που χάθηκε εξαιτίας της αδυναμίας να μείνουμε προσηλωμένοι στη γραμμή της επανάστασης σε ταξική βάση και της εγκατάλειψης του επαναστατικού συνδικαλισμού.

Τα συνδικάτα είναι τα όργανα που εκφράζουν με αυθεντικό τρόπο το ταξικό αίσθημα των εργατών στην αιώνια μάχη τους με τον καπιταλισμό. Αν υποβιβάσουμε σε δεύτερο ρόλο τα συνδικάτα, είναι φυσικό επακόλουθο να βλαφτούν τα συμφέροντα του προλεταριάτου.

Η πολιτική της συνεργασίας πρέπει πάντα να καταδικάζεται. Δεν μπορεί να υπάρξει συνεργασία με τον καπιταλισμό, είτε έξω από το αστικό κράτος είτε μέσα στην ίδια την κυβέρνηση. Η θέση μας ως παραγωγών είναι στα συνδικάτα, για να ενισχύσουμε τις μόνες οργανώσεις που θα πρέπει να επιβιώσουν μετά από μια εργατική επανάσταση.

Ο ταξικός αγώνας δεν εμποδίζει τους εργάτες να δίνουν το παρών, πολεμώντας στα πεδία των μαχών και δουλεύοντας στις πολεμικές βιομηχανίες. Είναι όμως επιτακτικό να μη λησμονούμε ότι προχωράμε σε κάθε νέα πρωτοβουλία με μια ταξική συνείδηση, δίνοντας στα συνδικάτα την προτεραιότητα που τους ανήκει.

Δεν μπορεί να υπάρξει άλλη οικονομική οργάνωση έξω από τα συνδικάτα, που να περιορίζει τις εξουσίες τους. Το κράτος δεν μπορεί να μπαίνει μπροστά στα συνδικάτα, ούτε να στηρίζεται στις δυνάμεις μας. Ο αγώνας ενάντια στον καπιταλισμό συνεχίζεται. Στα εδάφη μας υπάρχει ακόμη μια μπουρζουαζία που συνδέεται με τη διεθνή μπουρζουαζία. Το πρόβλημα είναι τι έχει γίνει εδώ και χρόνια.

Ας διατηρήσουμε το αληθινό πνεύμα των συνδικάτων. Ας μείνουμε σταθεροί στη γραμμή που χαρακτήριζε από τη CNT στη σύγκρουση της με την ντόπια μπουρζουαζία, όπως ίσχυε ανέκαθεν μέχρι τις 19 Ιουλίου.

Οι συναινετικοί είναι σύμμαχοι των αστών. Όσοι υποστηρίζουν μια τέτοια σχέση δεν έχουν καμία αίσθηση του ταξικού αγώνα και δεν τρέφουν τον παραμικρό σεβασμό για τα συνδικάτα.

Ποτέ δεν πρέπει να δεχτούμε την εδραίωση των θέσεων του εχθρού. Ο εχθρός πρέπει να περιοριστεί. Αν κάποτε βρεθούμε αντιμέτωποι με κάποιο χάσμα, ποτέ δε θα πρέπει να επιτρέψουμε να εξελιχθεί αυτή η κοινωνική παρέκκλιση σε ανοιχτή ενίσχυση του κεφαλαίου.

Δεν μπορεί να υπάρξει τίποτα κοινό ανάμεσα στους εκμεταλλευτές και τους εκμεταλλευόμενους. Το ποιος θα επικρατήσει, θα φανεί στη μάχη. Είτε οι αστοί είτε οι εργάτες, σίγουρα πάντως όχι και οι δύο μαζί.

Η εργατική τάξη κρατά το μέλλον της στα χέρια της. Εμείς οι παρίες δεν έχουμε τίποτα να χάσουμε, αντίθετα μπορούμε να κερδίσουμε τη χειραφέτηση μας που είναι το πεπρωμένο της οικογένειας των εργατών.

Να σπάσουμε τα δεσμά μας. Να ενισχύσουμε τα συνδικάτα μας. Να διατηρήσουμε ζωντανό το πνεύμα του ταξικού αγώνα.

Η θέση μας

Είναι ώρα να γίνουμε σαφέστεροι κι αυτό θα κάνουμε, σε σχέση με κάθε ένα από τα προβλήματα που θέτει η παρούσα κατάσταση.

Σε σχέση με το πρόβλημα του πολέμου, υποστηρίζουμε την ιδέα ενός στρατού υπό τον απόλυτο έλεγχο της εργατικής τάξης. Οι αξιωματικοί που προέρχονται από το καπιταλιστικό καθεστώς δεν αξίζουν την παραμικρή εμπιστοσύνη εκ μέρους μας. Αμέτρητες είναι μέχρι τώρα οι λιποταξίες, πολλές δε από τις συμφορές που αντιμετωπίσαμε, μπορούν να αποδοθούν σε ολοφάνερες προδοσίες αξιωματικών. Ως προς το στρατό, τον θέλουμε επαναστατικό, καθοδηγούμενο αποκλειστικά από εργάτες, αν παραμείνει δε κάποιος αξιωματικός, θα πρέπει να βρίσκεται υπό αυστηρή εποπτεία.

Επιμένουμε να διεξαχθεί ο πόλεμος από τους εργάτες. Έχουμε πολλούς λόγους για αυτό. Οι ήττες στο Τολέδο, την Ταλαβέρα, η απώλεια του Βορρά και της Μαλάγα, καταδεικνύουν την ανικανότητα και την έλλειψη ακεραιότητας των κυβερνητικών κύκλων για τους ακόλουθους λόγους:

Η Βόρεια Ισπανία θα μπορούσε να είχε σωθεί, αν διέθετε το πολεμικό υλικό που χρειαζόταν για την αντίσταση κατά του εχθρού. Τα μέσα υπήρχαν. Η Τράπεζα της Ισπανίας είχε αρκετό χρυσό για να πλημμυρίσει το έδαφος της Ισπανίας με όπλα. Γιατί αυτό δεν έγινε; Υπήρχε χρόνος. Πρέπει να θυμηθούμε ότι οι οδηγίες για μη επέμβαση δεν εφαρμόστηκαν παρά αφού είχαν ήδη περάσει αρκετοί μήνες πολέμου.

Η διεύθυνση της διεξαγωγής του πολέμου ήταν ολέθρια. Το ιστορικό του Λάργκο Καμπαγιέρο είναι αξιοθρήνητο. Το ότι δε δόθηκαν στο μέτωπο της Αραγωνίας τα όπλα που τόσο χρειαζόνταν, είναι καθαρά δικό του σφάλμα. Η απροθυμία του να σπλίσει τον αραγωνικό τομέα εμπόδισε την ανακατάληψη της Αραγωνίας, που ταυτόχρονα θα ανακούφιζε τα μέτωπα της Μαδρίτης και του βορρά. Ήταν ο Λάργκο Καμπαγιέρο αυτός που εξέφρασε την άποψη ότι το να στείλει όπλα στο μέτωπο της Αραγωνίας, ήταν σα να τα παραδίδει στη CNT.

Είμαστε αντίθετοι στη συνεργασία με τις αστικές ομάδες. Δεν πιστεύουμε ότι η ταξική προσέγγιση μπορεί να εγκαταλειφθεί.

Οι επαναστάτες εργάτες δεν πρέπει να φέρουν επίσημα αξιώματα, ούτε να εγκαθίστανται σε υπουργεία. Όσο διαρκεί ο πόλεμος, η συνεργασία είναι ανεκτή στο πεδίο της μάχης, στα χαρακώματα, στους προμαχώνες και στην παραγωγική εργασία στα μετόπισθεν.

Η θέση μας είναι στα συνδικάτα, στους χώρους δουλειάς, διατηρώντας ζωντανό το εξεγερσιακό πνεύμα που θα ανθίσει με την πρώτη ευκαιρία.

Δεν έχουμε θέση σε συνασπισμούς που μηχανεύονται τα αστικά κόμματα σε συμφωνία με ξένες ηγεσίες. Αυτό θα ισοδυναμούσε με ενίσχυση των εχθρών μας και με σφίξιμο του καπιταλιστικού βρόγχου. Όχι άλλα χαρτοφυλάκια. Όχι άλλα υπουργεία. Ας επιστρέψουμε στα συνδικάτα και τα βασικά εργαλεία της δουλειάς μας.

Ας αγωνιστούμε για την ενότητα του προλεταριάτου, κατανοώντας όμως ότι μιλάμε για ενότητα μεταξύ των εργατών και όχι με τους γραφειοκράτες και τους αργόσχολους.

Προς το παρόν, ένας εφικτός στόχος είναι η συμφωνία της CNT με την επαναστατική πτέρυγα της UGT. Δεν πιστεύουμε όμως ότι είναι εφικτή μια συνεννόηση με την UGT της Καταλονίας ή με τους ακόλουθους του Πριέτο.

Η κοινωνικοποίηση της οικονομίας είναι κρίσιμη για τη νίκη στον πόλεμο και την πρόοδο της επανάστασης. Η σημερινή εκτροπή δεν μπορεί να συνεχιστεί. Ούτε θα 'πρεπε να πιστεύει κανείς ότι μπορεί να υπάρχουν πλεονεκτήματα στη χωρίς συντονισμό λειτουργία των παραγωγικών κέντρων. Εκείνοι που πρέπει να επιβλέπουν είναι οι εργάτες.

Ούτε και το θρησκευτικό ζήτημα επιδέχεται άλλη συζήτηση. Ο λαός έχει εκδώσει την τελική του ετυμηγορία για την υπόθεση. Ωστόσο, έχει εμφανιστεί μία τάση που επιδιώκει να ξανανοίξουν οι εκκλησίες. Η εφαρμογή του νόμου για την ελευθερία της λατρείας και των εορτασμών, μας οδηγεί στο συμπέρασμα ότι η κυβέρνηση έχει ξεχάσει τις ημέρες των μεγάλων εμπρησμών.

Πρέπει να επιβληθεί δελτίο στη διανομή των αγαθών. Είναι απαράδεκτο να πεινάνε οι εργάτες και οι κερδοσκόποι να τρώνε στα εστιατόρια που ελέγχονται από την εργατική τάξη.

Η διανομή πρέπει να κοινωνικοποιηθεί και να συνοδεύεται με επιβολή δελτίου.

Η γραφειοκρατία πρέπει να φύγει. Οι χιλιάδες γραφειοκράτες που ήρθαν στη Βαρκελώνη είναι η χειρότερη συμφορά που μας έχει χτυπήσει. Στη θέση κάθε γραφειοκράτη θα έπρεπε να υπάρχει ένας εργάτης, και όταν λέμε γραφειοκράτης, εννοούμε κάθε θαμώνα των καφέ.

Πλήρης κατάργηση της γραφειοκρατίας.

Οι υπέρογκοι μισθοί πρέπει να καταργηθούν αμέσως. Είναι σκανδαλώδες να πληρώνονται οι πολιτοφύλακες 10 πεσέτες την ημέρα, ενώ οι γραφειοκράτες παίρνουν τεράστιους μισθούς. Ο Αθάνια και ο Κομπάνυς κερδίζουν τα ίδια όπως παλιά.

Επιθυμούμε την καθιέρωση του οικογενειακού μισθού. Και ένα οριστικό τέλος σε αυτή την ταπεινωτική ανισότητα.

Ο λαός είναι αυτός που πρέπει να απονείμει δικαιοσύνη. Δεν μπορούμε να επιδοκιμάσουμε την απάτη που διαπράττεται σε σχέση με αυτό το ζήτημα. Έχει παρατηρηθεί μια αποδυνάμωση των λαϊκών δικαστηρίων προς όφελος δικαστηρίων αποτελούμενων από επαγγελματίες δικαστές. Επιστρέφουμε πάλι στα παλιά. Τώρα καταργούν τα ορκωτά δικαστήρια.

Η προλεταριακή δικαιοσύνη ανήκει αποκλειστικά στους εργάτες.

Πρέπει να προχωρήσει η κοινωνικοποίηση της αγροτικής παραγωγής στην Ισπανία. Το σαμποτάρισμα των κολλεκτίβων έχει βλάψει ανεπανόρθωτα τη γεωργία και έχει ευνοήσει την κερδοσκοπία. Η επαφή μεταξύ πόλης και υπαίθρου θα φέρει τους αγρότες πιο κοντά στο προλεταριάτο. Και η νοσοτροπία του γεωργού, που καλλιεργούσε το δικό του μικρό κομμάτι γης, θα αλλάξει.

Όπως κάθε άλλη δραστηριότητα στη χώρα, πολιτική, κοινωνική ή οικονομική, έτσι και τα πολιτιστικά ζητήματα ανήκουν στην αποκλειστική αρμοδιότητα των εργατών. Αυτοί πρόσφεραν το μοντέλο της νέας εποχής.

Η επαναστατική τάξη πραγμάτων θα επιβληθεί από τους εργάτες. Επιμένουμε στη διάλυση των ένστολων σωμάτων που καμία εγγύηση δεν προσφέρουν στην επανάσταση. Από τα συνδικάτα θα προέρχονται οι άντρες που θα αναλάβουν το καθήκον να περιφρουρήσουν τη νέα τάξη πραγμάτων που θέλουμε να εγκαθιδρύσουμε.

Ως προς την εξωτερική πολιτική, δεν θα δεχθούμε ανακωχή και όταν χρειαστεί να προπαγανδίσουμε την επανάστασή μας, είμαστε της άποψης ότι αυτό το έργο πρέπει να γίνει στα κέντρα παραγωγής του εξωτερικού και όχι σε αίθουσες και γραφεία.

Πρέπει να μιλήσουμε στους εργάτες του εξωτερικού με τη γλώσσα της επανάστασης. Ως τώρα χρησιμοποιήθηκε το λεξιλόγιο της δημοκρατίας. Πρέπει να καταλάβουν οι εργατικές οργανώσεις και ο κάθε εργάτης ξεχωριστά, ότι πρέπει να δράσουν. Να σαμποτάρουν τη φασιστική παραγωγή, να αρνηθούν να φορτώσουν πρώτες ύλες ή πολεμικό υλικό που προορίζεται για τους δολοφόνους του Ισπανικού λαού. Και πρέπει ακόμη να διαδηλώσουν στους δρόμους, να απαιτήσουν από τις κυβερνήσεις δίκαιη μεταχείριση της υπόθεσης που υπερασπιζόμαστε, η οποία είναι και υπόθεση του παγκόσμιου προλεταριάτου.

Το πρόγραμμά μας

Οι επαναστάσεις δεν μπορούν να πετύχουν αν δεν έχουν κατευθυντήριες γραμμές και άμεσους στόχους. Αυτά τελικά έλειπαν από την επανάσταση του Ιουλίου. Μολονότι είχε τη δύναμη, η CNT δε γνώριζε πως να πλάσει και να μορφοποιήσει την ενεργητικότητα που εμφανίστηκε αυθόρμητα στους δρόμους. Η ίδια η ηγεσία τρόμαξε από γεγονότα που για αυτήν ήταν τελείως απρόσμενα.

Δεν είχαν ιδέα ποιο πρόγραμμα δράσης να ακολουθήσουν. Δεν υπήρχε θεωρία. Χρόνια ολόκληρα ασχολούμασταν με αφαιρέσεις. «Τι πρέπει να γίνει;» αναρωτήθηκαν τότε οι ηγέτες και άφησαν να χαθεί η επανάσταση.

Σε τέτοιες εξαιρετικές στιγμές δεν υπάρχει χρόνος για δισταγμούς. Πρέπει να γνωρίζει κανείς που οδεύει. Αυτό ακριβώς είναι το κενό που θέλουμε να καλύψουμε, καθώς νιώθουμε πως ό,τι συνέβη τον Ιούλιο και τον Μάιο, δεν πρέπει να ξανασυμβεί.

Στο πρόγραμμά μας παρουσιάζουμε μια ελαφρώς τροποποιημένη εκδοχή του αναρχισμού. Τη συγκρότηση μιας επαναστατικής χούντας.

Πιστεύουμε ότι η επανάσταση χρειάζεται ένα όργανο για να την επιβλέπει και να αντιμετωπίζει με οργανωμένο τρόπο τους εχθρικούς τομείς. Όπως έδειξαν και τα πρόσφατα γεγονότα, οι τομείς αυτοί δεν μπορούν ν' αγνοηθούν παρά μόνο αν συντριβούν.

Ίσως υπάρξουν αναρχικοί σύντροφοι που διατηρούν κάποιες ιδεολογικές επιφυλάξεις, όμως το δίδαγμα της εμπειρίας είναι αρκετό για να μας κάνει να εγκαταλείψουμε τις αμφιταλαντεύσεις.

Αν δεν θέλουμε να επαναληφθεί ό,τι συμβαίνει με αυτή την επανάσταση, πρέπει να στραφούμε με όλες μας τις δυνάμεις εναντίον αυτών που δεν ταυτίζονται με την εργατική τάξη.

Μετά από αυτό το σύντομο πρόλογο, θα προχωρήσουμε, παρουσιάζοντας τα διάφορα μέρη του προγράμματός μας.

1. Συγκρότηση επαναστατικής χούντας ή εθνικού συμβουλίου άμυνας

Το σώμα αυτό θα οργανωθεί ως εξής: τα μέλη της επαναστατικής χούντας θα εκλέγονται με δημοκρατική ψηφοφορία στις συνδικαλιστικές οργανώσεις. Θα λαμβάνεται υπόψη, επίσης, και ο αριθμός των συντρόφων που είναι στο μέτωπο. Αυτοί οι σύντροφοι έχουν το δικαίωμα εκπροσώπησης. Η χούντα δεν θα ασχολείται με οικονομικές υποθέσεις, οι οποίες ανήκουν στην αποκλειστική αρμοδιότητα των συνδικάτων.

Οι λειτουργίες της επαναστατικής χούντας είναι οι εξής:

α) Η διεύθυνση του πολέμου

β) Η επίβλεψη της επαναστατικής τάξης

γ) Οι διεθνείς υποθέσεις

δ) Η επαναστατική προπαγάνδα

Οι θέσεις θα αναπληρώνονται ανά τακτά χρονικά διαστήματα έτσι ώστε κανείς να μην προσκολλάται σε αυτές και οι συνελεύσεις των συνδικάτων θα ασκούν έλεγχο στις δραστηριότητες της χούντας.

2. Όλη η οικονομική εξουσία στα συνδικάτα

Από τον Ιούλιο, τα συνδικάτα έχουν αποδείξει ότι είναι ικανά για δημιουργική εργασία. Αν δεν τα είχαμε υποβιβάσει σε δεύτερο ρόλο, θα είχαν αποδώσει πολύ σημαντικό έργο. Τα συνδικάτα θα οικοδομήσουν την προλεταριακή οικονομία.

Μπορεί ακόμα να συσταθεί ένα οικονομικό συμβούλιο, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση των βιομηχανικών συνδικάτων και ομοσπονδιών, για να βελτιωθεί ο συντονισμός των οικονομικών δραστηριοτήτων.

3. Ελεύθερες κοινότητες

Πριν την έλευση των ξένων δυναστειών, τα δίκαια των κοινοτήτων στην Ισπανία ήταν αντικείμενο σθεναρής υπεράσπισης. Αυτή η αποκέντρωση εμπόδισε την οικοδόμηση ενός νέου κρατικού συστήματος. Στη νέα Ισπανία, που επιθυμεί το προλεταριάτο, ο χάρτης των ελευθεριών που καταπατήθηκε στο Βιγιαλάρ, θ' αναδυθεί ξανά και το αποκαλούμενο «καταλανικό», όπως και το «βασκικό» πρόβλημα θα επιλυθεί.

Η αυτόνομη κοινότητα θα χρεωθεί με εκείνες τις λειτουργίες της κοινωνίας που είναι εκτός αρμοδιότητας των συνδικάτων. Και καθώς η κοινωνία που θα οικοδομήσουμε θα αποτελείται αποκλειστικά από παραγωγούς, τα συνδικάτα είναι αυτά που θα συντηρούν τις κοινότητες. Καθώς λοιπόν δε θα υπάρχει αντίθεση συμφερόντων, δε θα υπάρχει και διαμάχη.

Οι κοινότητες θα οργανωθούν σε επίπεδο τοπικών, περιφερειακών και εθνικών ομοσπονδιών. Τα συνδικάτα και οι κοινότητες θα διατηρούν δεσμούς σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο.

Προς μια νέα επανάσταση

Η κατάρρευση της επανάστασης του Ιουλίου ήταν ραγδαία. Καμία από τις επαναστάσεις που θεωρούνται εν γένει αρχέτυπα της κοινωνικής επανάστασης δεν γνώρισε τόσο γρήγορη παρακμή.

Δεν μπορεί κανείς να θεωρητικολογεί για μια σταδιακή ακολουθία γεγονότων, αφού η επανάσταση δεν υπάρχει πλέον. Είναι επιτακτικό να ενεργοποιήσουμε και πάλι το ανεξάντλητο δυναμικό της προλεταριακής Ισπανίας. Πρέπει να κάνουμε ένα νέο ξεκίνημα.

Οι επαναστάσεις συμβαίνουν με μεγάλη συχνότητα στη χώρα μας. Μερικές φορές, γίνονται δίχως να υφίστανται οι αναγκαίες συνθήκες και χωρίς πιθανότητα επιτυχίας. Πρέπει κανείς να μπορεί να προβλέπει την κατάλληλη στιγμή από ψυχολογική και εξεγερσιακή άποψη. Το αποτέλεσμα εξαρτάται από τη σωστή επιλογή.

Το να κάνεις προγνώσεις δεν είναι κάτι εύκολο. Ποιος μπορεί να πει πότε θα είναι εφικτός ένας νέος Ιούλιος ή ακόμα ένας νέος Μάιος; Μπορούμε ωστόσο να υποθέσουμε ότι θα εμφανιστούν ξανά ευνοϊκές συνθήκες στην Ισπανία.

Αν ο πόλεμος συνεχίσει να παίρνει αυτή τη δυσάρεστη τροπή, όλοι οι πολιτικοί που αναζητούν τρόπους για να φτάσουν σε ανακωχή και αδελφικό εναγκαλισμό, θα πρέπει να πεταχτούν στον υπόνομο. Επαρκής απόδειξη αυτού είναι το σαμποτάρισμα του πολέμου, της πολεμικής βιομηχανίας και όλου του φάσματος των εφοδίων καθώς και οι πληθωριστικές τιμές των τροφίμων -πληθωρισμός που υποδαυλίζεται από αυτούς που βρίσκονται στην εξουσία με προοπτική τη δημιουργία ευνοϊκής ατμόσφαιρας για την εκτέλεση του σχεδίου τους για κατάπνιξη της επανάστασης.

Ίσως η υπό διαπραγμάτευση ρύθμιση να γίνει πραγματικότητα. Τότε θα έχει έρθει η ώρα για ένοπλη αντίσταση. Και αν κερδίσουμε τον πόλεμο, τα προβλήματα που τίθενται με τόσο δηκτικό τρόπο, θα ανακύψουν και πάλι με την επιστροφή των συντρόφων μας από το μέτωπο. Τι λύσεις θα βρεθούν για αυτά; Πώς θα μετατραπεί η πολεμική βιομηχανία σε ειρηνική; Θα υπάρχει εργασία για τους πολεμιστές; Θα υπάρξει φροντίδα για τα θύματα; Θα παραιτηθούν οι αξιωματούχοι από τα προνόμια τους; Μπορούν να κερδηθούν πάλι οι αγορές;

Οι τρεις ημερομηνίες που περιγράψαμε αντιστοιχούν η κάθε μία σε διαφορετική θέση. Δεν μπορούμε να πούμε ποια θα εφαρμοστεί. Το πρόβλημα ωστόσο περιστρέφεται γύρω από την προετοιμασία μιας νέας εξέγερσης έτσι ώστε το προλεταριάτο να πάρει οριστικά τον έλεγχο της χώρας.

Κανείς δεν μπορεί να πει ότι υπερβάλλουμε. Η παρούσα κατάσταση δεν έχει τίποτε το επαναστατικό. Η αντεπανάσταση νιώθει αρκετά ισχυρή ώστε να προβαίνει σε κάθε είδους προκλήσεις. Οι φυλακές είναι γεμάτες εργάτες. Τα δικαιώματα του προλεταριάτου καταπατούνται ανοιχτά. Εμείς οι επαναστάτες εργάτες έχουμε τη μεταχείριση υπηρέτων. Η γλώσσα των γραφειοκρατών, ένστολων και μη, είναι ανυπόφορη. Για να μην αναφέρουμε τις επιθέσεις στα συνδικάτα.

Η μόνη πορεία δράσης που ανοίγεται μπροστά μας είναι μια νέα επανάσταση. Ας ξεκινήσουμε την προετοιμασία της. Και στο αποκορύφωμα του νέου ξεσπάσματος, θα ενωθούμε με τους συντρόφους που σήμερα πολεμούν στο μέτωπο, τους συντρόφους μας στις φυλακές και τους συντρόφους που ακόμα και τώρα τρέφουν την ελπίδα μιας επανάστασης που θα φέρει δικαιοσύνη για την εργατική τάξη. Όλοι μαζί στους δρόμους.

Στην επιτυχία μιας νέας επανάστασης που θα ικανοποιήσει πλήρως τους εργάτες της πόλης και της υπαίθρου. Στην επίτευξη μιας αναρχικής κοινωνίας που θα ικανοποιήσει τις ανθρώπινες προσδοκίες.

Εμπρός σύντροφοι!!

(Από vrahokipos)